

1. maj 2003, en ledig kampdag.
De kreatives Uafhængige Andelsselskab.

Først vil jeg gerne takke alle tilstede her. Det er enestående at I er mødt op, på det foreliggende grundlag; Næmlig en idé. Det rene ingenting.

Der er ingen tvivl om, at det for Rud og mig er en stor dag i dag.
Operation Mike, som vi kalder hele sagen, har nu kørt i et lille års tid, og opstod en sommerdag, da Rud kom op og besøgte mig i Kurreholm.

Og selvom det hele tiden har været baseret på frivillig arbejdskraft har vi i perioder givet vores fulde fokus til Operationen.

Specielt op til vores møde med Hr. Kulturministeren, var der fart på,....
hvilket helt sikkert kan bekræftes af vores respektive, Dodo og Dorthe, der jo, - ikke uden en vis undren -, har set os prioritere denne sag over andre, måske mere indbringende aktiviteter, hvis man kan formulere det sådan.
Ikke desto mindre vil jeg derfor specielt gerne takke disse to dejlige kvinder, for at have givet os den nødvendige frihed, til at kunne prioritere, som vi har gjort.

Vi er her i dag for at stifte et egentligt andelsselskab. Inspireret af de danske bønder.
Et andelsselskab, hvor de selvstændige erhvervsdrivende, der skaber nye digitale værker, - de kreative -, går sammen, med det formål, at etablere et distributions- og salgssystem.

Operation Mike er en kamp.
En kamp FOR noget, ikke imod noget.

Operation Mike er ikke imod noget som helst.
Eller måske rettere, ikke en kamp imod NOGEN som helst.

Vi har holdt møder med alle de interesseorganisationer der kunne have noget IMOD Operationen. Alle har været indbudt til at deltage aktivt.

Operation Mike er bl.a. defineret ved, at den ikke måtte møde modstand.

For hvis vi kunne eliminere al modstand, tænkte vi, så ville Operationen realisere sig selv, helt naturligt.

Viste der sig nogen legitime interesser, som ville lide skade ved at operationen blev realiseret, har vi omdefineret og gentænkt den.

Altid ud fra den tese, at den bedste løsning, enten vil stille hver enkelt interessent lige så godt eller bedre, end de ville have været stillet uden Operationen.

OG hver gang vi således har vendt en sten på vores vej, har vi blot fundet nye muligheder under den.

Det har været en fantastisk proces.

Så der er ikke nogen der skal have ondt af os.

Det faktum at vi ikke repræsenterede nogen organisation eller interessegruppe, og at vi arbejdede frivilligt, ulønnet og uden udsigt er egen økonomisk vinding har været en anden grund til at der er blevet åbnet så mange døre for os.

Som vi sagde til Kultur Brian: 'Vi repræsenterer ikke andre end os selv...og så lige befolkningen, altså'.

Men den dybere liggende grund til at vi er i gang med at stifte dette selskab, er jo ikke at Rud og jeg førte en samtale på en terrasse sidste sommer, men derimod at verden er under konstant forandring.

Og at den inden for de sidste 5 år har undergået en stille revolution i ordets egentlige betydning. En total omvæltning, faktisk.

Pyramiden er vendt op og ned i hovedparten af de kreative brancher; Alle de brancher der sælger rettigheder eller licenser snarere end fysiske genstande.

Dette vil jeg gerne perspektivere lidt.

Som vi kender verden, har det dyre, det der gjorde det svært at starte en virksomhed inden for alle brancher, været:

- Mangfoldiggørelse, altså masseproduktion
- Distribution. Transport og logistik
- Salg: Butikker og service.

Det var måske i virkeligheden Ford T der ødelagde det hele ;-)

Før Ford T kunne alle beslutte at bygge en bil og prøve at sælge den, når den var færdig efter et halvt års tid.

Efter Ford T, blev det en forudsætning for at lave og sælge, bare en eneste lille bil, at du havde et enormt produktionsapparat, tusinder af ansatte og et globalt salgsnetværk.

Hvis man i dag vil tegne og lave en bil, må man nødvendigvis lade sig ansætte på en bilfabrik. Sådan er det i den fysiske verden.

Fuldstændigt tilsvarende har det været for de fleste kreative produkter, som bøger, film, musik, TV, fotografi, tegneserier, journalistik, spil og software.

Men der er en væsentlig forskel.

I de kreative brancher er opgaven at videreformidle erfaringer, tanker, oplevelser og følelser.

Det er ikke den fysiske genstand der er interessant i sig selv.

Alle filmruller, bøger, plakater og DVD'ere er fysisk set ret ens og ligegyldige.

Det der giver kreative produkter værdi, er den oplevelse der kan opnås ved at anvende værket. Ved at interagere med det.

På det konkrete plan er det at se en film, høre et stykke musik, læse en bog, spille et computerspil, modtage undervisning eller at se en fodboldkamp der er værdi-oplevelsen.

Det er altså indholdet der gør kreative produkter interessante.

Formen, formatet hvad enten det er MP3, DVD, CD eller et TV-signal, er blot distributionsformer, der hver understøtter oplevelsen af værkerne på forskellig vis.

Men selvom det er indholdet af plastic-skiven, der gør at man vil betale 200 kr for en DVD, skal den stadigvæk massefremstilles, distribueres og sælges.

Og det er jo det omkostningsfulde, ligesom med bilerne.

Og det er det, der har ført til, at det igennem årene er blevet filmselskaberne, forlagene, TV-stationerne og software-giganterne, der afgør hvilke kreative der skal have mulighed for at fuldende deres skabelse, og dermed være egentlig kreative, igennem realisering og distribution.

Og forudsætningen for at holde hele dette apparat i gang, er jo at værket bliver en succes, bliver populært.

Derfor vil denne struktur altid være underlagt, hvad man kunne kalde et 'kommercielt filter'. En simpel nødvendighed for at bevare en stor kreativ branche.

Men som sagt; Nu er pyramiden vendt på hovedet.

Med computere og Internet er det billigste, at massekopiere, distribuere og sælge. Det er faktisk så godt som gratis.

Hvis nogen vil sælge mig et digitalt værk, og sende den fra hendes PC til min, og modtage sikker betaling for filen, kan hele transaktionen gøres for en krone. Eller endda mindre.

Så, helt principielt, hvis jeg vil give 150 kr. før moms, for 11 stykker musik; en CD, vil de 149 kr gå til den der solgte mig det. Og det kunne jo teoretisk set være den eller de kreative selv. Dem der faktisk havde lavet musikken.

Så kan det jo godt være, at den kreative har indgået en eller anden aftale med et pladeselskab eller et reklamebureau, om at 90% af indtjeningen skal gå til dem, fordi de har hjulpet den kreative så meget med udgivelsen. Men ikke desto mindre.

Pyramiden er vendt.

Det er den kreative der ansætter et pladeselskab eller et forlag, ikke omvendt.

En musiker vil stadig have meget svært ved at klare sig uden et pladeselskab. Det kan tilbyde hende rådgivning, eksportmuligheder og finansiering til indspilningen og markedsføringen. Men det væsentlige er, at der nu er tale om et aktivt og frivilligt TIL-valg fra den kreatives side.

Det er jo alt sammen meget godt og måske også hørt mange gange før.

Det hele forudsætter jo, at transaktionen imellem den kreative og forbrugeren kan gennemføres sikkert for begge parter.

Og så forudsætter det også, hvad der er mindst lige så vigtigt, men måske knapt så debatteret, at den kreative får fri adgang til et sådant sikkert Internet distributionssystem.

Der er altså behov for 2 løsninger.

En teknisk løsning, der bl.a. kan løse det store problem omkring piratkopiering som softwarebranchen, spilbranchen og senest musikbranchen lider under. Et teknisk problem, der sådan lige i forbifarten, på kun 2 år er ved at have halveret omsætningen i musikbranchen i Danmark. Også filmbranchen er så småt er ved at kunne mærke ånden i nakken.

Den tekniske løsning er meget spændende, specielt for sådan nogle nørder som mig.

Men hvis vi nu antager at løsningen eksisterer, hvad vi seriøst mener den gør, hvad så ? Hvem skal eje denne løsning ? Sony eller Microsoft ? TDC eller måske Fona ?

Den bliver for underholdningsindustriel hvad trafiknettet er for Turismen. Men hvilket rejseselskab har råd til eget vejnet, egne lufthavne, egne broer og jernbanestrækninger.

Så der er altså også behov for en løsning på det rent organisatoriske område.

(Teknisk Løsning)

Jeg vil i denne omgang ikke dvæle ved den tekniske løsning.. særligt længe.

Vi har præsenteret den for så godt som alle brancheforeninger i musikbranchen og også i filmbranchen og for gode folk i flere af Danmarks største web-bureauer, med samt masser af andre kloge mennesker; mange af dem tilstede her i dag.

Meget kort fortalt er idéen, at sælge rettigheder eller licenser, i stedet for et sælge filer.

Man køber altså licens til, for eksempel, at høre et stykke musik lige så mange gange man måtte ønske det resten af sit liv. Sådan som det principielt også er nu.

Licensen bliver registreret på ens personlige konto, som man er den eneste der har adgang til. Man kan således dokumentere hvilke værker og ydelser man har licens til. Også over for forsikringselskaber og andre.

Når man har købt licensen, kan man så hente musikken i det format man nu måtte ønske, MP3, DVD, CD, live-stream eller hvad der end måtte komme af formater de næste 20 år. Altså en formatuafhængig løsning.

Ingen nøgle eller et specielt afspilningssoftware. Ingen begrænsninger i hvor og hvordan man vil anvende værket. Ingen låse og andre finurligheder.

I det øjeblik man så henter musikken, bliver ens navn eller kundenummer nemlig 'brændt' ind i filen, således at hver enkelt kopi er unik og tilhører EN bestemt person. Den bliver 'fingerprintet', eller får en 'digital signatur', som det hedder.

Det personlige fingeraftryk vil bevirke, at man ikke vil give sin musik-fil til hvem som helst, allermindst lægger den frit til rådighed på Internettet.

Ens navn står jo inden i, så der skal ikke engang en dommerkendelse til, for at finde og sende en advarsel til den der har distribueret filen.

Selvfølgelig kan man da forsøge at slette sit navn, og selvfølgelig kan det lade sig gøre. Men det bliver svært for almindelige mennesker. Og det bliver først og fremmest besværligt. Man skal finde, downloade og installere noget hackersoftware og være helt sikker på at det fjerner ALLE de steder ens signatur kunne forekomme. Og til hvilket formål? At ulovliggøre en nummer, som man selv har betalt måske 8 kr for, med det formål at ens venner kan få lov at spille nummeret gratis.

Det vil ikke helt fjerne hackeriet og piratkopieringen, men det vil gøre det besværligere at være lovbryder, end at være lovlydig.

Som det er nu, er det omvendt.

Der er nogen mennesker der går i byen og giver 160 kr, for en CD, hvis den altså er at finde i butikken, går hjem og konverterer det ene nummer de er interesseret i til MP3, hvis CD'en ellers kan afspilles på deres PC, for at kopiere den over til deres lille smarte MP3 afspiller, som de tager med i lommen.

Men der er også mange andre der bliver hjemme og henter nummeret gratis på 5 minutter .. i MP3 format...

Det er ikke underligt at det er så udbredt, det der piratkopiering.

Men nok om teknikken. Alle detaljerne findes beskrevet på feltwave.dk, og der kan stilles spørgsmål herefter.

Men konklusionen er: Der findes i hvert tilfælde et godt bud på en teknisk løsning.

Den har faktisk været der i et lille års tid.

I mellemtiden har musikbranchen tabt yderligere 15% af omsætningen.

(Organisatorisk løsning:)

Vi kom tidligt frem til, at et sådant system måtte være fælleseje for at undgå den format-krig som brancherne er ved at ruste sig til.

Det må have været pokkers surt, i sin tid, at have lavet verdens bedste film...og så få den udgivet på Betamax , når nu folk havde VHS derhjemme....

Det må og skal være indholdet der er bestemmende for om et kreativt værk får succes. I hvert tilfælde ikke valget af båndformat.

Så vi skrev et brev til Kulturministeren.

Brevet kan i øvrigt læses sammen med alle de foredrag vi har holdt på de forskellige møder på www.feltwave.dk.

Hverken enkeltpersoner, private selskaber eller enkelte interessegrupper burde have kontrol over distributionssystemet, hvis det skulle være optimalt for de kreative og for forbrugerne på samme tidspunkt.

Den 6. februar troppede vi derfor op, efter som sagt at have holdt møder med alle der ville møde os, fra Johan Schlüter der repræsenterende IFPI OG filmproducenterne, over Phonofile direktøren Jesper Bang til Arne Würgler fra DJBFA, komponisterne. (Tillige med Artisterne (2 gange), De uafhængige Pladeselskaber, TV-producenterne m.fl.)

Og det glade budskab blev atter godt modtaget, med ord som 'Rimeligt revolutionerende' og 'fuldstændigt formatuafhængigt'.
Så der var ingen tvivl om at forståelsen af den tekniske løsning var god.

Men at det liiige skulle være staten der skulle bære udgifterne. Det var lidt svært at vinde forståelse for, sådan umiddelbart.

Men da vi dermed mente at havde nået magtens tinder, ville vi trække os tilbage og vente på en henvendelse fra nogen af de mange organisationer, som vi havde givet vores idéer og tilbudt vores frivillige arbejdskraft.

Vi havde afleveret budskabet, og plantet det så godt vi formåede.
Nu måtte vi vente og se om det ville gro.

Og jeg vil sige det på den måde, at det kan da være det gror, men det trænger vist til lidt gødning, for at sige det mildt.

Vi har bogstavelige ikke hørt en lyd fra nogen som helst siden vores sidste optræden hos Hr. Ministeren.

Så der står vi nu.

PAUSE.

Som en konsekvens af at vi ikke er blevet kontaktet, og ikke fra nogen sider ser tegn på at vores meninger har vundet genklang, har vi besluttet at gå en ny vej. Måske er det en omvej, men det er en vej, hvor vi i langt højere grad kan bestemme retningen og hastigheden.

Og retningen er fremad og tempoet er NU.

Så NU stifter vi et andelsselskab.

Det første egentlige Andelsselskab der er blevet stiftet i omkring 50 år, er det blevet fortalt mig.

Om få minutter vil vi formelt stifte andelsselskabet, ved at underskrive det første udkast til vedtægterne. Derefter vil der blive mulighed for at tegne andele.

De vedtægter som er omdelt, er meget midlertidige. Vi mener ikke det er op til os at fastlægge detaljerne i vedtægterne. Dem skal medlemmerne have indflydelse på.

Så det første der kommer til at ske i Andelsselskabet, er at vi afholder en ny såkaldt konstituerende generalforsamling, hvor der skal vælges en bestyrelse og revideres vedtægter. På bedste demokratisk vis.

Jeg vil dog alligevel her om lidt løbe vedtægterne igennem, så der er mulighed for at stille spørgsmål og komme med input til den reviderede udgave.

På dette stadie er formålet med stiftelsen, udelukkende at have et fokus for vores aktiviteter. Så det ikke længere er Rud og Henriks projekt, men et selskab der kan ansøge om midler og opnå de rettigheder et selskab nu har.

Første punkt i planen, er at skabe et netværk af mennesker der i kraft af deres navne, deres netværk eller deres indsigt og erfaring kan gavne formålet med Andelsselskabet.

Vi håber meget at der er flere der vil være med til at trække vognen, og vi har også de sidste dage fået utrolig god og uventet respons fra mange sider.

Så sent som i går har Jan Rørdam givet tilsagn, uden at Rud eller jeg har været i personlig kontakt med ham. Så tak til Jan og til den der sendte mailen videre til ham. Vi er meget begejstrede over at det begynder at gå den vej.

Som det i det hele taget tegner for tiden, er det vores vurdering, at dette netværk være tilstrækkeligt slagkraftigt inden for få uger.

Ligesom alt andet materiale, vil listen over andelshavere blive offentliggjort på nettet. Så der har I mulighed for at følge hvem der melder sig ind løbende.

Ud over de der er tilstede eller som har givet forhåndstilsagn, og som derfor fremgår af protokollen, kan jeg tilføje at vi i løbet af maj har møder med Poul Nesgaard, der jo er interesseret i en måde at distribuere kortfilm, og med Peter Lotz, der er Institutleder på Handelshøjskolen, og som tidligere har deltaget aktivt i debatten om musikbranchens delvist selvskabte problemer.

Begge personer vil absolut kunne fremme selskabets formål.

Når rækken af personer der har et andelsbevis er tilstrækkelig bred og også gerne imponerende, kan vi så tage næste skridt.

Der skal rejses penge.

Selvom vi bliver mange medlemmer, forhåbentlig flere tusinde, er det ikke meningen at medlemmernes indskud, skal anvendes til etablering og drift.

Da der er tale om et andelsselskab, kan der jo ikke blive tale om, at private investorer kan få lov at være med.

Et andelsselskab kan ikke have passive investorer, ligesom der ikke er nogen andre der kan tjene penge på det, uden at yde en indsats. Det er hele grundtanken. Og hvis der skulle blive overskud, skal det fordeles forholdsmæssigt imellem medlemmerne.

Hvis man aflevere 1 ko til slagtning, får man penge for den fratrukket udgifterne til slagtningen. Aflevere man ikke nogen, får man heller ingen penge, men skal jo så heller ikke betale.

(Så med andre ord:) Men inden distributionssystemet er etableret, kommer der ingen indtægter til driften.

Derfor skal vi kontakte de fonde og andre støtte- og lånemuligheder som gives. For at bane vejen for dette, vil vi samtidigt gøre noget ud af at informere pressen om hvad vi har gang i.

Vi vil også genoptage det politiske spor, ved dels at sende materiale til de kulturpolitiske ordførere i alle partier, og dels at genoptage kontakten med organisationerne i de forskellige brancher.

Nogenlunde synkront hermed vil vi også gerne kunne kontakte det private erhvervsliv, hvor firmaer som TDC, COOP-danmark (Brugsforeningerne som jo er et andelsselskab...) og ikke mindst forsikringsselskaberne ville være relevante.

For at kunne realisere den tekniske løsning, er det et forsigtigt gæt at vi skal bruge i hvert tilfælde 3 mill. kroner, dertil kommer penge til driften det første stykke tid. Så der bliver noget at gå i gang med, for dem der vil yde en indsats.

På den anden side set. Hvis vi hver især kan bruge hinanden som referencer, vil Andelsselskabets medlemmer hurtigt kunne fremstå som de kreatives fodboldslandshold. Og hvem vil modarbejde dem.

Tvært imod har det faktum, at det er de kreative selv der står bag projektet, vist sig at give meget velvilje og at være en enestående døråbner.

Derfor er det utroligt vigtigt for projektet, at alle i der er til stede i dag, og de kreative som I måtte kende, tegner andele i selskabet.

Det er netværket af kreative på tværs af brancherne der er hele grundlaget for idéen, og det som gør den usårlig overfor konkurrence.

Nogen spørgsmål, inden jeg går til gennemgangen af vedtægterne ?

Vedtægter for 'De Kreatives Uafhængige Andelsselskab' blev læst højt og debatteret.

Rent praktisk vil det nu foregå således, at de der på nuværende tidspunkt er klar til at tegne et andelsbevis, kan skrive sig på tegningslisten.

I vil derefter modtage et nummeret andelsbevis, og det vil blive ført til protokol hvilket nummer jeres bevis har. Derefter vil der i bedste 1.maj tradition blive serveret øl.

Som tidligere nævnt, er den kontante indbetaling ikke voldsomt betydningsfuld på nuværende tidspunkt. I vil senere modtage et kontonummer hvor i kan indsætte pengene ved lejlighed.

Vi vil være til rådighed resten af eftermiddagen.
Tak igen fordi I mødte op.

(HL 1. maj 2003)